

Premiéra 11. ledna 1952.

J. B. Molière:

Zdravý nemocný

Komedie s hudbou, zpěvy a baletem o 3 dějstvích, prologu a dohře.
Přeložil: Sv. Kadlec. Upravili: O. Batěk a P. Rímský. Scénická
hudba: Vl. Brázda.

Režie: Pavel Rímský. Dirigent: Vladimír Brázda. Choreograf: Em.
Gabzdyl. Výprava: Zdeněk Pavel. Kostymy zhotovili podle
návrhů Zd. Pavla M. a J. Stejskalovi. Světla: Kolektiv osvětlova-
čů SDO. Paruky: Kolektiv vlásenkářů SDO.

Argan, hypochondr	Miloslav Holub
Belina, Arganova druhá žena	Táňa Hodanová
Angelika, Arganova dcera	Vlasta Vlasáková
Louison, Arganova maličká dcera	Jiřina Froňková
Berald, Arganův bratr	Vilém Pfeiffer
Kleant, milenec Angeličin	Radim Koval
Pan Diafoirus, lékař	Jaroslav Nedvěd
Thomas Diafoirus, jeho syn, lékař	Miroslav Olejníček
Pan Purgon, Arganův lékař	Jan Matýsek
Pan Fleurant, lékárník	Miloš Pavlín
Pan de Bonnefoi, notář	Jiří Zvěřina
Toinetta, služebná	František Benoni
Prolog: Pastýřka	Vladimír Draždák
Doktoři	Jana Ebertová
Cikánky	Naděžda Letenská
	El. Chotovinská —
	A. Kadlecová
	J. Bíl - A. Bohdanský -
	Fr. Hercík - R. Hučín
	Zd. Adamíková - M. Pi-
	ková - K. Bončková -
	M. Černochová — A.
	Chmelová - L. Kunerto-
	vá - O. Mitková - E.
	Richtrová
Cikáni	J. Bíl - A. Bohdanský -
	Fr. Hercík - R. Hučín -
	Fr. Fojtík - Vl. Hude-
	ček - Fr. Menzel - Fr.
	Mienzil - J. Povýšil
Herecká družina:	
President lékařské fakulty	Karel Lupínek
1. doktor	Antonín Tázlar
2. doktor	Miloš Kožušník
3. doktor	Bronislav Křanovský
Ranhojič	Pavel Rímský
Doktorská promoce — III. jednání, závěr:	
lékaři a lékárníci, tančící	členové baletu
lékaři a lékárníci, zpívající	členové zpěvoher. sboru
Čalouníci, lékárníci s hmoždíři a paličkami, lékárníci s klystýry, doktoři, ranhojiči a hudebníci. — Dějiště: Paříž r. 1673.	
Inspicent: Miloš Kožušník.	Napovídá: Jiřina Chaloupecká.

Případné změny v obsazení jsou uvedeny na vývěškách.

Proč „Zdravý nemocný“

Potřebovalo-li v minulosti divadlo t zv. »tahák«, rádo sáhlo po Moliérově »Zdravém nemocném«. Spatřovala se v něm jen nezávazná zábava bez ohledu na ideu díla, ale inscenátoři nerozpakovali se ani vulgarisovat jednání a charaktery postav hry a přenést její těžiště do nejapných vtipů, jimiž zkomíčkovali Moliéra. Místo realistického prostředí Arganova stálo na jevišti pouze křeslo s pozadím jakýchsi stěn a s množstvím dveří, které se před očima diváků měnily hned v paravany, hned v okna, nebo jakési gobeliny. »Doktorská promoce« se odehrávala buď v kouřových tunelech, nebo v nesku-tečných promočních síních. Přenášelo se nesmyslně na scénu jeviště, jakého používal Moliére při svých jevištních možnostech a hra herců směřovala k jedinému cíli — pobavit unuděné panstvo.

My se snažíme vycházet z toho, co je na této hře tak vzácné, že přežila svou dobu a téměř po třech stech letech mluví k nám jako dílo bojující proti kupčení s lidským zdravím a proti vykořisťování člověka. A ještě pro něco je nám vzácná tato hra: proto, že Moliére tu dává mluvit za sebe Arganově služce Toinettě, lidovému typu zdravého optimistického děvčete a šlechtnému měšťanu Beraldovi, bratru Arganovu, kteří dovedou zbavit Argana vykořisťovatelů a nakonec i naočkované fixní idee — hypochondrie. Je tu Moliérem - ochráncem a vychovatelem měšťanské třídy v době tuhého absolutismu a zrodu kapitalismu — naznačená cesta, kudy se má ubírat měšťanstvo a o koho se má opírat na cestě svého vývoje. Moliére netrestá šarlatány - vykořisťovatele, neví jak, ale dopřává morálnímu vítězství nad nimi právě postavám, kterým dává do úst svůj kladný program. A ještě něco: měšťanská rodina sedmnáctého věku ve Francii byla přesným obrazem společenského rozvrstvení celého státu. V jejím čele stál jako hlava rodiny otec. Otcovský absolutismus se projevoval neblaze v otázce osudu dětí. Tady se začíná vytvářet nezlomná hierarchie peněz, která se později stala základem kapitalistického systému. Otec volil životní partnery dětem a sobecky hleděl na otázku jejich životního štěstí, protože měl na mysli jen a jen hmotný zisk. A tady jsme u těch moliérovských milovníků a milovnic, kteří dříve na jevištích trpěli, nyli, sladce vzdychali, nebo se usmívali, zatím co Moliére v této hře dává Angelice, Arganově dceři, program vzpoury proti otcovskému absolutismu a Kleantovi, jejímu milenci, charakter čistého, nebojácného, vtipného mladíka, který neváhá využít všech prostředků k tomu, aby dosáhl s Angelikou manželství, které má radostné perspektivy.

Moliére sám byl dlouho nemocný a lékařská věda, tehdy hrozně zaostalá, nemohla pomoci. Několikrát si vzal tento úkaz na mušku satiry, ale »Zdravý nemocný« byl neisilnějším, májícím za cíl pohnout svědomím lékařů-vydřiduchů, aby se přestali zajímat o zisky a snažili se probádat oblast medicíny a pomáhali lidstvu.

Dnes v tomto směru si nemůžeme naříkat na lékařskou vědu. Tato stránka pochopitelně není důvodem uvedení komedie. My svou inscenací chceme bojovat proti podvodnému zacházení s člověkem a proti všem šarlatánům, necht' jsou v jakékoliv podobě.

Pavel Rimský.

